

DRUŠTVO SA
OGRAĐENOM ODGOVORNOSTI
"VODOVOD"
Broj: 01-542/14
PLJEVLJA 31. 12. 2014 god.

DOO "VODOVOD" PLJEVLJA

PRAVILNIK

0

ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU

Decembar, 2015

Na osnovu člana 16. st. 1. Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG" br. 34/14) i čl 32 Statuta Doo Vodovod Pljevlja, Odbor direktora donosi:

PRAVILNIK O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU

I. Osnovne odredbe

Član 1.

U cilju obezbjeđenja zaštite života i zdravlja zaposlenih na radu, a što podrazumijeva obezbjeđivanje uslova na radu koje ne dovode do povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti rada i koji stvaraju uslove za punu fizičku, psihičku i socijalnu bezbjednost zaposlenih u DOO "Vodovod" Pljevlja (u daljem tekstu: Poslodavac) ovim opštim aktom uređuje propisane odnose u pogledu zaštite na radu.

Član 2.

Zaštita na radu kao djelatnost od javnog interesa je sastavni dio organizacije rada i radnog procesa i obuhvata mjere i sredstva koja su neophodna za ostvarivanje bezbjednih uslova rada.

Član 3.

Ovim pravilnikom utvrđuje se naročito:

- prava, obaveze i odgovornost Poslodavca i zaposlenih za sprovođenje zaštite na radu
- radna mjesta sa posebnim uslovima rada
- način osposobljavanja i provjeru osposobljenosti zaposlenih za bezbjedan rad
- način obavljanja stručnih poslova i način osposobljavanja i usavršavanja znanja stručnog lica koje obavlja poslove zaštite na radu
- obim, način i rokovi pregleda i ispitivanja oruđa za rad, električnih instalacija, gromobrana, uređaja u "Ex" izvedbi i instalacija fluida, postupak njihovog održavanja u ispravnom stanju i vođenju propisane evidencije
- postupak sprovođenja i primjene mjera zaštite na radu na poslovima sa povećanim rizikom
- vrstu, način, obim i rokove obavljanja zdravstvenih pregleda zaposlenih
- način provjere zaposlenih pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti
- sredstva i oprema zaštite na radu
- posebna zaštita žena, omladine i invalida
- informisanje zaposlenih i njihovo učešće u pitanjima koja se odnose na zaštitu na radu
- saradnja sa zaposlenim i Sindikatom u vezi sprovođenja zaštite na radu
- osiguranje zaposlenih od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom.

Član 4.

Odredbe ovog Opšeg akta primjenjuju se na sve zaposlene u radnom odnosu kod poslodavca, bez obzira na vrijeme trajanja rada, kao i na ostala fizička lica koja rade po nalogu i za račun ovog poslodavca, učenike i studente za vrijeme obavljanja obavezne prakse i druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze u prostorijama društva, ukoliko taj rad posebnim aktom nije drugačije regulisan.

II. Odgovornost za sprovođenje zaštite na radu

Poslodavac

Član 5.

Poslodavac je odgovoran za sprovođenje zaštite na radu saglasno Zakonu o zaštiti na radu, drugim propisima koji regulišu ovu oblast i odredbama ovog pravilnika.

Član 6.

IZVRŠNI DIREKTOR u svom djelokrugu rada je odgovoran za sprovođenje zaštite na radu, a naročito je dužan da:

- donese akt o procjeni rizika
- preduzima odgovarajuće mjere i organizuje sprovođenje mjera zaštite na radu
- kao naručilac oruđa za rad i sredstva i opremu lične zaštite, dostavi uvozniku uslove u pogledu zaštite na radu, koje moraju da ispunjavaju uvezena oruđa, odnosno sredstva i oprema lične zaštite,
- prije puštanja u rad uvezenog oruđa ili sredstava i opreme lične zaštite od ovlašćene ustanove-poslodavca, pribavi stručni nalaz o njihovoj usklađenosti sa važećim standardima, međunarodnim konvencijama, tehničkim propisima i propisanim mjerama zaštite na radu.
- obezbijedi da se sredstvo rada na mehanizovani pogon, oruđe za rad i uređaj može staviti u pogon samo ako ima propisano uputstvo za rad i održavanje i propisanu javnu ispravu o primijenjenim mjerama zaštite na radu (stručni nalaz sa ocjenom)
- oruđa za rad i uređaje, instalacije i druga sredstva rada održava u ispravnom stanju, a ukoliko instalacije i opremu premješta sa jednog mjesta na drugo, izvrši njihovu provjeru i izvrši pregled i ispitivanje od strane ovlašćene ustanove
- u propisanim rokovima izvrši propisana ispitivanja oruđa za rad i uređaja, instalacija, fizičkih i hemijskih štetnosti, osvjetljenja i mikroklimе
- na oruđima za rad koja su u upotrebi, a na njima je izvršena rekonstrukcija, odnosno izmjene, obezbijedi propisane mjere zaštite na radu
- obezbijedi sredstva i opremu lične zaštite na radu koja posjeduju uputstva za upotrebu i održavanje, kao i propisanu javnu ispravu sa rezultatima ispitivanja,
- pri upotrebi opasnih materija koristiti samo one za koje postoje uputstva za bezbjedan rad sa tehnološko-tehničkim podacima
- obezbijedi zdravstvene preglede zaposlenih u skladu sa Zakonom
- obezbijedi osposobljavanje i provjeru osposobljenosti zaposlenih za bezbjedan rad
- utvrdi radna mjesta sa posebnim uslovima rada
- informiše zaposlene o stanju zaštite na radu
- saraduje sa zaposlenim i Sindikatom po pitanjima zaštite na radu

Član 7.

ORGANIZATOR PROCESA RADA (šef, poslovođa) u svom djelokrugu rada i u organizacionoj jedinici kojom rukovodi je odgovoran za sprovođenje zaštite na radu a naročito je dužan da:

- dobro poznaje opšte, posebne i druge mjere zaštite na radu, način njihovog sprovođenja i primjene na uslove rada

- zaposlenom povjerava zadatke koji neće imati štetne posljedice na njegovo zdravstveno stanje i bezbjednost
- zaposlenima daje odgovarajuća uputstva ako ih raspoređuje u zonama rada gdje postoje opasnosti od povređivanja
- pri raspoređivanju zaposlenog na radno mjesto upoznaje ga sa opasnostima, štetnostima i mjerama zaštite na radu
- sredstva rada, odnosno sredstva i opremu lične zaštite isključuje iz upotrebe ako su neispravna i ako zbog nastalih promjena ugrožavaju život i zdravlje zaposlenih
- obezbjeđuje da se sredstva rada, odnosno sredstva i oprema lične zaštite koriste prema njihovoj namjeni i da ih upotrebljavaju oni zaposleni kojima su povjerena
- obezbjeđuje da se za vrijeme rada ne uživa alkohol i druga sredstva zavisnosti, te da zaposlenog koji je pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti udalji sa posla
- vidno označi neispravnost mašine ili uređaja i alata i preduzme mjere da se nepravilnosti otklone
- mjesto dešavanja povrede na radu (teške povrede, smrtnog slučaja, kolektivne nesreće) obezbjeđuje nepromijenjeno da bi se sačuvali dokazi i tragovi povređivanja do izlaska ovlašćenih organa radi vršenja uviđaja,
- nadređenom rukovodiocu prijavi svaki kvar na oruđu za rad i uređaju koji bi mogao da ugrozi bezbjednost i život zaposlenom i preduzme druge mjere u cilju sprovođenja zaštite na radu
- da zabrani rad zaposlenom koji se ne pridržava propisanih mjera zaštite na radu, ne koristi sredstva i opremu lične zaštite ili odbija da postupi po uputstvima za bezbjedan rad o čemu donosi odluku sa Izvršnim direktorom.

III . Radna mjesta sa posebnim uslovima rada

Član 8.

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada su radna mjesta na koja mogu biti raspoređeni i obavljati poslove tih radnih mjesta samo zaposleni koji i pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavaju i posebne uslove u pogledu pola, godina života, školske spreme, stručne osposobljenosti, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti.

Čl.9.

Poslodavac ne smije rasporediti zaposlenog da radi na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, ukoliko prethodno nije utvrdio da zaposleni ispunjava propisane uslove.

Čl.10.

Zaposleni koji radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada je dužan da odmah obavijesti društvo ako ocijeni da nije sposoban da radi takve poslove, kao i da obavi ljekarski pregled na koji ga je uputilo društvo.

Čl.11.

Poslodavac će u skladu sa Zakonom definisati radna mjesta sa posebnim uslovima rada aktom o sistematizaciji radnih mjesta i programom osposobljavanja za bezbjedan rad.

IV. Način osposobljavanja radnika za bezbjedan rad

Član12.

Svi zaposleni kod poslodavca moraju biti, teorijski i praktično osposobljeni za bezbjedan rad: prije prvog raspoređivanja na radno mjesto, pri svakoj promjeni radnog mjesta i tehnološkog postupka, prilikom uvođenja nove ili promjene postojeće opreme ili oruđa za rad, i u slučaju odsustva sa radnog mjesta duže od godinu dana.

Sadržina osposobljavanja zaposlenih utvrđuje se na osnovu neposrednog poznavanja opasnosti i štetnosti, mjera zaštite na radu, predviđenim standardima, tehničkim normativima i propisima o zaštiti na radu, a na osnovu metodologije koju propisuje Ministarstvo zdravlja, rada i socijalnog staranja Crne Gore.

Član 13.

Osposobljavanje zaposlenih za siguran i bezbjedan rad sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela a regulisaće se programom osposobljavanja za bezbjedan rad.

V. Organizovanje poslova zaštite na radu

Član 14.

Poslove zaštite na radu kod poslodavca, sprovodi i unapređuje zaposleno ili angažovano lice za ovu vrstu poslova u skladu sa Zakonom, a u tom svojstvu je dužno da:

- savjetuje poslodavca pri planiranju, izboru i održavanju sredstva za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu
- savjetuje društvo kod opremanja i uređivanja radnog mjesta, uzimajući u obzir i uslove radne sredine
- učestvuje u izradi stručne podloge za akt o procjeni rizika
- organizuje prethodna i periodična ispitivanja uslova radne sredine (hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklima i osvjetljenosti),
- organizuje periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, električnih i drugih instalacija
- predlaže mjere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnim mjestima sa povećanim rizicima
- na svim poslovima kod društva prati primjenu mjera za zaštitu na radu i održavanje sredstava za rad u ispravnom stanju i sredstva i opreme za ličnu zaštitu na radu
- obezbjeđuje upustva za bezbjedan rad i kontroliše njihovu primjenu
- prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim oboljenjima kao i oboljenjima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izvještaje sa predlozima mjera za poslodavca
- priprema i realizuje osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad
- predlaže mjeru zabrane rada na radnom mjestu ili upotrebe sredstava za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog, o čemu odmah obavještava društvo i predstavnika zaposlenih
- neposredno saraduje i koordinira po svim pitanjima iz oblasti zaštite na radu sa ovlašćenom zdravstvenom ustanovom ili ovlašćenim ljekarom
- vodi i stara se o evidencijama iz zaštite i zdravlja na radu

Član 15.

Poslodavac može za poslove iz prethodnog člana odrediti ili imenovati posebno stručno lice ili ovlašćenu organizaciju koje ispunjava zakonske uslove za vođenje poslova zaštite na radu.

VI. Evidencija iz oblasti zaštite na radu

Član 16.

- Imenovano ili angažovano lice iz čl.40, je dužno da vodi propisanu evidenciju o:
- radnim mjestima, a posebno o radnim mjestima sa povećanim rizikom
  - zaposlenim raspoređenim na radna mjesta, a posebno o zaposlenima raspoređenih na radna mjesta sa povećanim rizikom
  - povredama na radu, bolestima u vezi sa radom i profesionalnim oboljenjima,
  - zaposlenim osposobljenim za bezbjedan rad
  - opasnim materijama koje se koriste u toku rada
  - izvršenim ispitivanjima radne sredine

- izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad, sredstva rada i sredstava i opreme lične zaštite na radu
- izvještajima iz člana 51 ovog zakona
- prethodnim i periodičnim zdravstvenim pregledima
- tehničkoj dokumentaciji (glavni projekti)
- dokumentaciji iz zaštite na radu (atest, zapisnik o stručnom nalazu, upustva za rukovanje i održavanje sredstava rada i sl.).

Član 17.

Poslodavac je dužan voditi i druge evidencije predviđene Pravilnikom o vođenju evidencije iz oblasti zaštite na radu (Sl. list RCG br. 67/05).

VII . Pregled i ispitivanje oruđa za rad, električnih instalacija i instalacija fluida i postupak njihovog održavanja

Član 18.

Poslodavac je dužan da obezbijedi pregled i provjeru ispravnosti oruđa za rad i uređaja, električnih instalacija i instalacija fluida na način utvrđen Zakonom, drugim propisima o zaštiti na radu i ovim aktom.

Član 19.

Pregled i ispitivanje oruđa i opreme iz predhodnog člana ,poslodavac je obavezan da vrši:

- prije prve upotrebe
- poslije rekonstrukcije i havarije
- poslije promjene lokacije, odnosno prije početka korišćenja na novom mjestu upotrebe
- u slučaju stavljanja van upotrebe duže od godinu dana.

Član 20.

Poslodavac vrši periodični pregled i ispitivanja oruđa za rad, uređaja, opreme, električnih instalacija u vremenskom terminu:

- sredstva za rad ..... 3 godine
- spoljni i unutrašnji pregled sudova pod pritiskom ..... 3 godine
- ispitivanje gromobranskih instalacija ..... 3 godine
- ispitivanje električnih instalacija .....3 godine
- prenosni električni i drugi alati i pribor za rad ..... 12 mjeseci
- mikroklima .....6 godina

Pregled i ispitivanje ostalih oruđa za rad, uređaja i opreme poslodavac vrši najkasnije u roku od 5 godina, ukoliko Zakonom i drugim propisima nije dugačije utvrđeno.

Član 21.

Stručna i ovlašćena ustanova za obavljanje poslova zaštite na radu, vrši preglede i ispitivanja oruđa za rad i opreme u smislu odredbi Zakona i ovog akta za potrebe poslodavca.

Član 22.

Poslodavac je u obavezi da u ispravnom stanju održava oruđa za rad, uređaje i opremu iz člana 20, kao i da uredno vodi evidenciju o njihovom održavanju.

Član 23.

Održavanje mašina, oruđa za rad i opreme, uređaja, električnih i gromobranskih instalacija i instalacija fluida vrše stručno osposobljena lica određene vrste zanimanja saglasno planu periodičnih remonata i servisiranja kao i uputstava za održavanje.

Član 24.

Zaposleni je obavezan da prije početka rada na oruđu za rad i opremi pregleda odnosno ispita da li se ista nalazi u ispravnom stanju, kao i da se sa istom u toku rada postupa sa punom pažnjom.

Zaposleni je dužan da uredno održava radni prostor, odnosno da se pri korišćenju sredstava rada i opreme pridržava uputstava za upotrebu i održavanje.

Član 25.

O održavanju oruđa za rad i opreme kao i obavljanja pregleda i ispitivanja poslodavac vodi propisanu evidenciju koja je regulisana Pravilnikom o vođenju evidencije iz oblasti zaštite na radu (Sl. list RCG br. 67/05).

VIII . Utvrđivanje prava po osnovu povreda na radu i u vezi sa radom

Član 26.

Kao povrede na radu smatraju se povrede prouzrokovane na poslu, na putu od stana do mjesta rada i obratno, na putu radi izvršenja službenih zadataka i na putu preduzetom radi stupanja na rad.

Član 27.

Svaku povredu na radu i naglo oboljenje na radu, kao i povrede pri dolasku na posao i povratku sa posla zaposleni je obavezan da prijavi ORGANIZATORU PROCESA RADA.

Ako zbog težine povrede zaposleni nije u mogućnosti da prijavi povredu, obavezan je da to učini zaposleni koji se zatekao na najbližem mjestu događaja, odnosno lice koje je prvo vidjelo ili saznalo za povredu ili naglo oboljenje na radu (svjedok događaja).

Član 28.

ORGANIZATOR PROCESA RADA čim sazna za povredu zaposlenog, u za to određenom formularu odmah sačinjava zapisnik o ovoj povredi, uzima izjave od očevidaca, uradi skicu mjesta događaja, provjerava izvještaj o posljednjem ljekarskom pregledu zaposlenih, ako je isti bio raspoređen na radno mjesto sa posebnom uslovima rada, spisak zaštitne i opreme koju je zaposleni zadužio i da li je istu koristio u trenutku povrede na radu.

Neprijavlivanje povrede na radu zaposlenog od strane organizatora procesa rada, predstavlja težu povredu radne obaveze. Organizator procesa rada je obavezan da u slučaju teže povrede zaposlenog na radu obezbijedi da mjesto na kome je došlo do povrede ostane u položaju u kome se nalazilo prilikom povrede zaposlenog, dok Inspekcija rada ne utvrdi izvor i uzrok povrede.

Član 29.

Angažovano ili imenovano lice za poslove zaštite na radu vodi evidenciju o povredama na radu.

Knjiga evidencije povreda na radu sadrži slijedeće rubrike:

- redni broj,
- prezime, očevo ime i ime povrijeđenog,
- godina rođenja,
- zanimanje,
- radni staž,
- datum i čas povrede,
- poslovi koje je radnik obavljao,
- spoljni uzrok povrede,
- najkraći opis povrede na radu,
- dan u nedjelji.

Odgovornost zaposlenih

Član 30.

Za povrede radne obaveze u vezi sa zaštitom na radu zaposleni kod poslodavca odgovaraju saglasno opštem aktu o odgovornosti zaposlenih kojim je uređeno pitanje odgovornosti zaposlenih za povredu radnih obaveza iz oblasti zaštite na radu.

Član 31.

Zaposleni će biti udaljen sa radnog mjesta ili iz organizacione cjeline kod poslodavca zbog teže povrede radnih obaveza, u vezi sa zaštitom na radu u slučajevima:

- ako dođe na posao pod dejstvom sredstava zavisnosti ili alkohola, odnosno u takvom psihičkom stanju da ne može bezbjedno da radi
- ako odbija da radi po propisima, odnosno uputstvima i naređenjima organizatora procesa rada, a postoji mogućnost da može nastupiti opasnost po bezbjednost zaposlenog ili drugih zaposlenih
- ako poslove na radnom mjestu obavlja suprotno od utvrđenog načina, ili ako pri radu ne primjenjuje na radnom mjestu, odnosno poslu, propisane normative zaštite na radu, čime ugrožava bezbjednost na radu
- ako ne upotrebljava na propisan način sredstva i opremu lične zaštite
- ako koristi neispravna oruđa za rad, uređaje ili druga sredstva rada, ako je u saznanju da su neispravna i kao takva predstavljaju opasnost na radu
- ako skida, zamjenjuje ili pri radu uopšte ne koristi zaštitne naprave, uređaje ili ih nepravilno upotrebljava
- ako samovoljno obavlja poslove koji ne spadaju u njegov redovan zadatak
- ako se ne podvrgava određenim ljekarskim pregledima radi utvrđivanja opšte i posebne zdravstvene sposobnosti za bezbjedan i siguran rad
- ako ne napusti radno mjesto po zahtjevu organizatora procesa rada u slučaju privremenog odstranjivanja sa radnog mjesta.

IX. Posebna zaštita žena, omladine i invalida

Član 32.

Žene, omladina i invalidi imaju pravo na posebnu zaštitu na radu. Poslodavac se posebno stara o ostvarivanju odgovarajućih uslova za rad ovih zaposlenih.

Član 33.

Ženama-zaposlenima nije dozvoljen ručni prenos tereta veći od 15 kg. Trudnicama i majkama sa djecom starom do tri godine života, kao i zaposlenom mlađem od 18 godina života, zabranjen je noćni rad u vremenu od 22 do 06 časova narednog dana i rad duži od punog radnog vremena, odnosno produžen rad.

Zaposlenom kome je zbog invalidnosti nadležni zdravstveni organ prema preostaloj radnoj sposobnosti odredio radno vrijeme kraće od punog radnog vremena ili mu je umanjena radna sposobnost, poslodavac mora obezbijediti obavljanje poslova po rješenju nadležnog organa.

X. Nabavka oruđa za rad i sredstava lične zaštite

Član 34.

Na poslovima gdje se primjenom tehničkih i ostalih zaštitnih mjera na radu ne mogu otkloniti izvori opasnosti zaposleni koriste opremu i sredstva lične zaštite.

Snabdijevanje zaposlenih zaštitnom obucom, odjećom i ostalim sredstvima lične zaštite i opreme određeno je važećim standardima u Crnoj Gori.

Čl.35.

Normativ opreme i sredstava za ličnu zaštitu je sastavni dio ovog akta.

Član 36.

Zaposlenom se neposredno izdaju na upotrebu sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu preko reversa uz napomenu roka trajanja ovog sredstva. U revers se unosi datum izdavanja kao i dan isteka trajanja sredstva i opreme lične zaštite.

Nije dozvoljena upotreba sredstava i opreme lične zaštite na radu koja usljed dotrajalosti ili oštećenja ne obezbjeđuje zaštitu zaposlenog od štetnosti kojima je izložen. Ovakva sredstva i oprema lične zaštite bez obzira na to što im rok trajanja nije dospio zamjenjuju se ispravnim, uz povraćaj oštećenih, odnosno neupotrebljivih. Po prijavi oštećenja od strane zaposlenog, organizator procesa rada, obavezno sačinjava zapisnik o uzrocima oštećenja.

Član 37.

Sredstva i oprema lične zaštite koriste se samo u za to određene svrhe u toku radnog vremena i na poslovima i radnim zadacima kod poslodavca.

Ova sredstva nije dozvoljeno koristiti u privatne svrhe.

Zaposleni koji po bilo kom osnovu prestane da radi kod poslodavca obavezan je da vrati sredstva i opremu lične zaštite ili da prema knjigovodstvenom stanju naknadi njihovu protiv vrijednost.

Član 38.

Za svako oštećenje ili gubitak sredstva i opreme lične zaštite do koga je došlo usljed nemarnosti ili nepažnje, zaposleni odgovara shodno odredbama o materijalnoj odgovornosti zaposlenih.

Svako sredstvo i oprema lične zaštite koje iz bilo kog razloga postane neupotrebljivo, bilo da im je istekao vijek trajanja ili su tokom upotrebe usljed nepredviđenih uzroka postala neupotrebljiva, moraju se povući iz upotrebe i rashodovati.

O oštećenjima ili dotrajalosti sredstva i opreme lične zaštite iz predhodnog stava zaposleni je dužan da odmah obavijesti organizatora procesa rada. Odluku o rashodovanju donosi IZVRŠNI DIREKTOR u skladu sa zakonskim propisima.

XI. Način i postupak upućivanja zaposlenih na ljekarske preglede

Član 39.

Na poslovima gdje postoji mogućnost profesionalnih i drugih oboljenja u vezi sa radom, ne mogu da budu raspoređeni zaposleni koji su skloni takvim oboljenjima.

Zaposleni sa zdravstvenim nedostacima ne smiju da budu raspoređeni na poslove koji bi mogli izazvati opasne posljedice po okolinu i po njih same.

Član 40.

Zaposleni koji se u toku rada rasporede na posao na kome postoji povećana opasnost od povreda i zdravstvenih oštećenja, moraju pored opšte zdravstvene sposobnosti ispunjavati i posebne zdravstvene uslove za rad na takvim radnim mjestima.

Član 41.

Za zaposlene koji obavljaju poslove pri kojima postoji povećana opasnost od povreda ili oboljenja u vezi sa radom, pored zdravstvenih pregleda prije zasnivanja radnog odnosa,

obavezni su na preventivni periodični ljekarski pregled jedan put u 12 mjeseci. Potrebu za zdravstvenim i periodičnim ljekarskim pregledima IZVRŠNI DIREKTOR iskazuje posebnom odlukom kojom imenuje zaposlene za ovu potrebu.

XII. Način pružanja prve pomoći u slučaju povrede ili oboljenja zaposlenih na radu

Član 42.

Svaki zaposleni je dužan da prema svojim mogućnostima i znanju u slučaju nezgode na radu učestvuje u pružanju prve pomoći.

IZVRŠNI DIREKTOR u saradnji sa ORGANIZATOROM PROCESA RADA određuje zaposlene za pružanje prve pomoći i organizaciju za spašavanje u vanrednim uslovima i imenuje ih posebnim aktom.

Član 43.

Na vidljivom i lako pristupačnom mjestu postavlja se ormarić (ili je obezbijeđena torba) sa propisanim sanitetskim materijalom za pružanje prve pomoći. Ormarić (torbica) je sa spoljne strane obilježen znakom crvenog krsta.

XIII. Obaveze društva prema Inspekciji zaštite na radu

Član 44.

IZVRŠNI DIREKTOR, je dužan da odmah izvijesti Inspekciju zaštite na radu o svakoj smrtnoj, kolektivnoj i teškoj povredi na radu, eksploziji kao i o pojavi koja bi mogla ugroziti bezbjednost zaposlenih.

Prijava o nesreći na poslu dostavlja se Inspekciju zaštite na radu odmah, a najkasnije u roku od 24 časa.

Član 45.

Zakonom je regulisan način vođenja evidencije o nesrećama na poslu koji vodi poslodavac, u skladu sa Pravilnikom o vođenju evidencije iz oblasti zaštite na radu (Sl. list RCG 67/05).

Prijava o nesreći na poslu popunjava se u 4 primjerka i dostavlja ljekaru koji je pregledao povrijeđenog zaposlenog.

Član 46.

IZVRŠNI DIREKTOR, je dužan da omogući nadležnom inspektoru ulazak u organizaciju u svako doba za vrijeme rada.

IZVRŠNI DIREKTOR, je dužan da inspektoru rada omogući pregled prostorija i uređaja, te mu odredi lice za davanje potrebnih obavještenja i da mu stavi na uvid isprave, odnosno podatke potrebne za vršenje nadzora nad primjenom propisa o zaštiti na radu.

Član 47.

IZVRŠNI DIREKTOR je dužan da izvijesti inspektora o izvršenju njegovog rješenja, u roku od 3 dana od dana određenog za otklanjanje nedostataka odnosno nepravilnosti.

XIV . Zabrana vršenja poslova odnosno radnih zadataka

Član 48.

IZVRŠNI DIREKTOR na osnovu obavještenja od strane ORGANIZATORA PROCESA RADA ili lica iz člana 14 i 15 ovog Akta, će zabraniti vršenje poslova, odnosno radnih

zadataka zaposlenom koji se ne pridržava propisanih mjera zaštite na radu, ne koristi sredstva lične zaštite i ako odbija da postupi po njegovim uputstvima za bezbjedan rad.

Zbog razloga iz stava 1 ovog člana, zaposleni može biti privremeno odstranjen sa rada dok ovi razlozi traju.

XV. Mjere zaštite na radu

1. Radne prostorije

Član 49.

Sve radne i pomoćne prostorije moraju biti, prema vrsti posla, dovoljno osvijetljene prirodnom ili vještačkom svjetlošću.

Prozori, osvijetljavajući otvori i drugi elementi za osvijetljavanje moraju se održavati u čistom i ispravnom stanju.

Član 50.

U radnim prostorijama mora da se obezbijedi prirodna ili vještačka ventilacija prema važećim propisima za ventilaciju radnih prostorija

Uređaji za ventilaciju moraju se održavati u ispravnom stanju, a svaki kvar mora se na vrijeme prijaviti i otkloniti.

2. Oruđa za rad

Član 51.

Oruđa za rad i sredstva koja služe pri radu mogu se upotrebljavati samo za određenu svrhu, kojoj su namijenjeni.

Sigurnosne naprave i zaštitna sredstva za rad moraju se upotrebljavati prema svojoj namjeni.

Član 52.

Zabranjena je zloupotreba i samovoljno odstranjivanje zaštitnih naprava i sredstava, kao i njihovo namjerno oštećenje.

Nedostatke i kvarove treba odmah prijaviti organizatoru procesa rada.

Član 53.

Održavanje oruđa za rad i uređaja, naprava i proizvodnih sredstava mogu da vrše samo za to određeni i stručno osposobljeni zaposleni.

Prije puštanja u rad oruđa za rad i uređaja, naprava i drugih sredstava na kojima je izvršeno održavanje i popravka, obavezno se mora provjeriti da li pravilno funkcionišu.

3. Električna struja i električni uređaji

Član 54.

Opasna mjesta(električni vodovi, transformatorske stanice, gole električne žice i sl.) moraju biti obilježeni vidnim oznakama, na primjer: "OPASNO PO ŽIVOT", "VISOKI NAPON" itd.

U prostorije sa električnim uređajima dozvoljen je pristup samo stručnim zaposlenim. Prekidači za osvijetljenje moraju se nalaziti pored ulaza u prostorije, nadohvat ruke.

Član 55.

Metalne zaštitne kutije za električne instalacije moraju biti uzemljene. U neposrednoj blizini djelova, pod električnim naponom moraju se namjestiti table i natpisi koji upozoravaju na opasnost.

Član 56.

Sve sklopke koje služe za isključenje električne struje moraju biti tako izgrađene i postavljene da se pri pravilnom otvaranju, pod normalnim pogonskim uslovima ne stvara električni luk.

Član 57.

Alati i naprave sa elektromotornim pogonom moraju imati naprave protiv previsokog napona dodira, bez obzira na to u kakvim se prostorijama upotrebljavaju.

Električni vodovi i prenosne naprave i alati smiju se upotrebljavati samo ako su izolovani.

4. Pisana upustva

Član 58.

Poslodavac je dužan da izradi pisana upustva o posebnim mjerama zaštite na radu u elektroenergetskim postrojenjima i radu na dalekovodima kako bi se obezbijedila najveća moguća zaštita života i zdravlja svih zaposlenih i drugih lica koja se po bilo kom osnovu tu nalaze.

Uputstvima iz stava 1 ovog člana naročito se propisuje obavezna procedura za obezbjeđenje mjesta rada i radne sredine prije početka izvođenja radova, utvrđuje organizacija izvođenja radova i kretanja, propisuje dokumenta za rad i rukovođenje ovim radovima.

O izradi pisanih upustava stara se i odgovoran je direktor dijela privrednog društva, a na njih daje saglasnost stručno lice za zaštitu na radu.

5. Opasne i štetne materije

Član 59.

Lako zapaljive i eksplozivne materije (boje i lakovi, rastvarači, benzin, špiritus, koncentrovane kiseline, etil-alkohol, butan-gas, acetilen, nafta i sl.) ne smiju se smještati u magacin sa ostalim, već u zasebne prostorije, uz primjenu važećih zakonskih propisa.

Član 60.

Zabranjeno je u radnim prostorijama nagomilavanje lako zapaljivih i eksplozivnih materija i otpadaka.

Član 61.

Otrovne materije moraju se držati u posebnim posudama na sigurnom mjestu i pod nadzorom. Ovakve materije smiju se izdavati onim licima koja sa njima znaju da rukuju, odnosno koja su osposobljena za bezbjedan rad sa istim.

XVI. Način provjere zaposlenih pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti

Član 62.

Provjera da li je zaposleni pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti vrši se u slučajevima:

- ako je zaposleni u očigledno pijanom stanju, ako postoji osnovana sumnja da je pod uticajem alkohola ili pod uticajem drugih sredstava zavisnosti
- ekscenog ponašanja zaposlenog, tuče, remećenja procesa rada, izazivanja materijalnih šteta, vrijeđanja drugih zaposlenih i drugim sličnim slučajevima,
- kada lice sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, odnosno organizatora procesa rada, kao i stručno lice za zaštitu na radu, procijeni da treba izvršiti provjeru,
- kada je došlo do povrede na radu zbog očigledne nepažnje povrijeđenog ili drugog lica, kada postoji sumnja u uzročno-posljedičnu vezu sa uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti.

Član 63.

Provjeru da li je zaposleni pod uticajem alkohola vrši ORGANIZATOR PROCESA RADA i STRUČNO LICE za zaštitu na radu. Provjeri može da prisustvuje još jedan radnik u svojstvu svjedoka provjere.

Provjera iz stava 1 ovog člana vrši se pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alkometar i dr.) ili odgovarajućim pregledom medicinske ustanove.

O izvršenoj provjeri lica iz stava 1 ovog člana sastavljaju zapisnik, i o rezultatima provjera izvještavaju IZVRŠNOG DIREKTORA.

Član 64.

Zaposleni kod koga se utvrdi prisustvo alkohola ili drugih sredstava zavisnosti, ili odbije da se podvrgne provjeri, ne smije započeti rad.

XVII. Program mjera zaštite na radu

Član 65.

Radi sistematskog sprovođenja i unapređenja zaštite na radu, IZVRŠNI DIREKTOR utvrđuje godišnji program mjera zaštite na radu.

Programom se planiraju određene mjere zaštite na radu i obezbjeđuju finansijska sredstva za njihovu realizaciju.

Član 66.

Program mjera zaštite na radu obavezno sadrži:

- analizu povreda na radu, uključujući i uzroke povreda na radu i sprovođenje mjera u vezi sa radom, sa posebnim osvrtom na ekonomske gubitke kao posljedicu stanja zaštite na radu
- mjere koje se predviđaju u određenim rokovima za rješavanje problema zaštite na radu
- dinamiku i realizaciju programa mjera razvoja zaštite na radu
- obaveze organa i pojedinaca u preduzimanju mjera za realizaciju programa.

XVIII. Informisanje zaposlenih

Član 67.

IZVRŠNI DIREKTOR je dužan da na kraju kalendarske godine detaljno informiše zaposlene o preduzetim i realizovanim mjerama zaštite na radu iz plana i programa mjera zaštite na radu predviđenim za tu godinu.

Član 68.

IZVRŠNI DIREKTOR je dužan da u toku godine informiše zaposlene, posebno u vezi rizika po bezbjednost i zdravlje zaposlenih i mjerama za njihovo otklanjanje ili svođenje na prihvatljivi nivo.

Član 69.

IZVRŠNI DIREKTOR je dužan staviti na uvid zaposlenima sve podatke vezane za njihova prava i obaveze iz zaštite na radu.

XIX. Saradnja sa zaposlenima i Sindikatom

Član 70.

Zaposleni imaju pravo da radi zaštite svojih interesa iz zaštite na radu formiraju Savjet zaposlenih ili izaberu ovlašćenog predstavnika radi saradnje sa IZVRŠNIM DIREKTOROM.

Član 71.

IZVRŠNI DIREKTOR je dužan da saraduje sa zaposlenima njihovim predstavnicima i Sindikatom u utvrđivanju njihovih prava, obaveza i odgovornosti koje proizilaze iz Zakona.

Član 72.

IZVRŠNI DIREKTOR je dužan da konsultuje zaposlene, odnosno njihove predstavnike i predstavnike Sindikata po svim pitanjima koja se odnose na bezbjednost i zaštitu na radu na njihovom radnom mjestu, odnosno radnoj sredini u kojoj obavljaju svoje poslove.

XX. Prelazne i završne odredbe

Član 73.

Nepoštovanje odredbi ovog Pravilnika od strane zaposlenih predstavlja težu povredu radne obaveze.

Član 74.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku za njegovo donošenje.

Član 75.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja od strane nadležnih organa POSLODAVCA.

Decembar, 2015

**Predsjednik Odbora direktora
Mr.Avdó Ajanović.dipl.ing.el.teh.**

The image shows a circular official stamp of the Board of Directors (Odbor direktora) with the text "PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA" and "PLJEVIA" around the perimeter. A handwritten signature in blue ink is written over the stamp.